

INGLIZ TILINI O'RGATISHDA TEXNOLOGIYADAN FOYDALANISH

Baxitjanova Eleonora Maxmud qizi
TIQXMMI, MTU "Ingliz tili kafedrası" o'qituvchisi.

Annotatsiya: Yangi texnologiyalar va internet hamma narsani bog'lagan zamonaviy dunyoda. Internet va zamonaviy texnologiya taraqqiyotining chet tillarini o'qitishga ta'sirini inkor etish qiyin. Texnologiya ta'limda muhim rol o'ynaydi, chunki u o'qituvchilarga ko'plab vazifalarni bajarishga imkon beradi, jumladan, ingliz tilidagi videolar, qo'shiqlar, filmlar va hatto teatr tomoshalari. Video o'yinlar va Android ilovalari yordamida ingliz tilini o'rgatish o'quvchilar e'tiborini tortadi va ularning tilni o'zlashtirish qobiliyatini qiziqarli tarzda yaxshilashga yordam beradi.

Kalit so'zlar: Texnologiya, O'rganish, Ingliz tilini o'qitish, Innovatsiyalar
Ma'lumki, bizning zamonaviy hayotimizga ma'lumotlar innovatsiyasi davri juda katta ta'sir ko'rsatmoqda va innovatsiyalar bugungi insoniyat jamiyatini yaxshilashda muhim rol o'ynaydi. Ushbu haqiqatdan kelib chiqqan holda, ingliz lahjalarini o'qitishga yordam berishda ilg'or mexanik ofislarning afzalliklarini talab qilish o'zgarasdir. Internetdan foydalanadigan talabalar ko'proq ishtiyoqlidir. Sinfda filmlardan foydalanilganda talabalar o'zlarining bilimlarini ishtiyoq bilan tushunishadi va rivojlantiradilar. Kompyuterlar va internetdan foydalanish orqali talabalar o'z ta'lim jarayonlarida texnologiyadan muvaffaqiyatli foydalanishlari mumkin. Yosh o'quvchilar elektron pochta, internet, kabel va sun'iy yo'ldosh televideniyesi orqali ingliz tilining haqiqiy qiymatini kashf etadilar. Yosh bolalarga energiya tufayli chet tillarini o'rgatish ba'zida qiyin bo'lishi mumkin.

Texnologiyadan to'g'ri foydalanilsa, yosh til o'rganuvchilarga haqiqiy, qiziqarli muhitni taqdim etishi va ularning tilni bilish darajasini oshirishi mumkin. Internet bolalar uchun ko'plab haqiqiy materiallarni taqdim etadi. Ijtimoiy-kognitiv yondashuv dialektlarni o'rganuvchilarga haqiqiy ijtimoiy muhitda ulanish imkoniyatini beradi. Internet topshiriqlar orqali ijtimoiy-kognitiv yondashuvni taqdim etishi va ko'rib chiqishni kengaytirishi mumkin. Abunowara (2016) fikriga ko'ra, ta'lim texnologiyasi o'qituvchilarning ko'rsatmalari va o'quvchilar qanday o'rganishini doimiy ravishda o'zgartirish imkoniyatiga ega.

Bugungi kunda o'qituvchilar o'zlarining foydalanilmagan qismlari va eng so'nggi yangiliklar ulardan talab qiladigan vazifalarini yodda tutishlari kerak. Mutaxassislar fikrlarni kontseptsiyalash, hamkorlikdagi guruhning bir qismi sifatida ishlash, mavzuni yoritish va faoliyatni amalga oshirish uchun yig'iladi. Zamonaviy dunyoda o'qituvchi ma'lumot uzatishdan o'tishi kerak. Pedagog qismining o'zgarishi sinfda foydalanilmagan innovatsiyalarni ilgari surish va joriy etish bilan bog'liq. Sinf muhitini o'zgartirish kerak. Bu o'qituvchi va fasilitatorning avansni kamroq talab qiladigan qismiga zamonaviy o'lchov olib keladi. Rafiq va Hoshim (2018) ma'lumotlariga ko'ra, ta'lim sohasida AKTdan foydalanish ortib bormoqda.

Foydalanilmayotgan yangilik ilg'or o'qituvchilarga zamonaviy talab qilinadigan holatlar va majburiyatlarni beradi. Ingliz murabbiyligining submadaniyati vaqt o'tishi bilan keng miqyosda o'zgartirildi. Innovatsiyalar murabbiylikni qiziqarli qilish va bundan tashqari, yutuqlarni ifodalashda murabbiylikni yanada muvaffaqiyatli qilish kabi tanlovlarning bir qismini taqdim etadi. Yunus (2018) fikricha, ta'limotlar vaqt o'tishi bilan rivojlanib bordi. Malayziyada smenalar sinfda simsiz internet, kompyuterlar va proyektorlar kabi texnologiyalarni joriy etish bilan boshlanadi.

Kompyuterlardan ingliz dialektini o'rganuvchilarning kompozitsiya qobiliyatini yaratish uchun foydalanish mumkin. Tashqi dialektda tushuntirishlar va parchalar yaratish kam o'rganuvchilar uchun juda qiyin bo'lishi mumkin. Biroq, kompyuterlar va grafik dasturlardan foydalanish kompozitsiya topshirig'ini unchalik talabchan va ma'qulroq qilib qo'yishi va o'z mulohazalarini yanada aniqroq ifodalash imkonini beradi. Til tuzilishi qobiliyatlari ham so'z bilan ishlash

dasturlari yordamida oldinga siljishi mumkin. O'quvchi matnning matn uslubini va rangini o'zgartirish orqali tuzilgan tarkibning ma'lum bir qismini ajratib ko'rsatishi mumkin, buning natijasida imlo va lingvistik foydalanishni tekshirish imkoniyati mavjud.

Adabiyotlar:

1. Abunowara, A. M. (2016). Using Technology in EFL/ESL Classroom. *International Journal of Humanities and Cultural Studies*, 1,7-23.
2. Rafiq, M. K. R., & Hashim, H. (2018). Augmented Reality Game (ARG), 21st Century Skills and ESL Classroom. *Journal of Educational and Learning Studies*, 1,29-34.
3. Yunus, M. M. (2018). Innovation in Education and Language Learning in 21st Century. *Journal of Sustainable Development Education and Research*, 2,33-34.